

Strategie vnitřního hodnocení Národního ústavu duševního zdraví pro roky 2021 – 2024

Datum účinnosti: 30.11.2020

Projednal: Priority obsažené ve Strategii vnitřního hodnocení NUDZ pro období 2021-24 byly projednány Vedením NUDZ

Schválil: Strategie vnitřního hodnocení NUDZ pro období 2021-24 byla schválena ředitelem NUDZ dne 30.11.2020

Obsah

1	Úvodní ustanovení.....	2
2	Poslání a hlavní činnosti NUDZ	2
3	Účel strategického nastavení a rozvoje vnitřního hodnocení NUDZ	3
4	Cíle strategie vnitřního hodnocení VO.....	3
5	Metodika vnitřního hodnocení VO dle Metodiky 2017+	4
6	Podrobný popis hodnocení dle modulů 1 - 5.....	5
7	Seznam zkratk	9

1 Úvodní ustanovení

- (1) Tento dokument upravuje strategické nastavení a pravidla rozvoje vnitřního hodnocení výzkumné organizace - Národního ústavu duševního zdraví (dále jen „NUDZ“).
- (2) Tento dokument vychází z následujících právních norem, metodik a interních předpisů:
  1. Metodika hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací (Metodika 2017+);
  2. Koncepce vědy a výzkumu v NUDZ pro období 2019-21 (dále jen „Koncepce“);
  3. Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků (dále jen „Zákon“);
  4. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů;
  5. Směrnice č. 11/2020 „Systém vnitřního hodnocení zaměstnanců NUDZ“.

2 Poslání a hlavní činnosti NUDZ

- (1) Základním posláním NUDZ je vědecká a výzkumná činnost zaměřená na duševní choroby a na oblast duševního zdraví.
- (2) NUDZ je státní příspěvkovou organizací v přímé řídicí působnosti Ministerstva zdravotnictví a poskytovatelem zdravotních služeb ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů. Současně NUDZ slouží jako referenční výzkumné pracoviště pro oblast duševního zdraví v České republice s mezinárodním dopadem. Zaměřením ústavu je výzkum neurobiologických mechanismů vedoucích k rozvoji nejzávažnějších duševních poruch (schizofrenie, poruchy nálady, úzkostné, spánkové a kognitivní poruchy). Součástí činnosti je rovněž vývoj a testování nových diagnostických a léčebných metod, výzkum v oblasti sociální psychiatrie a demografie a transfer technologií. Přístup k řešení problematiky je založený na vzájemné provázanosti metodik molekulární biologie, animálního modelování, klinického výzkumu a testování, epidemiologie, sociologie a psychologie. NUDZ rovněž poskytuje standardní i vysoce specializovanou ústavní i ambulantní péči, je klinickou základnou 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a jako Klinika psychiatrie a lékařské psychologie 3. LF UK zajišťuje pregraduální, postgraduální a celoživotní vzdělávání jak v oborech klinických (psychiatrie, psychologie), tak v oblasti neurověd.

3 Účel strategického nastavení a rozvoje vnitřního hodnocení NUDZ

- (1) Smyslem zavedení vnitřního hodnocení organizace je získat informace pro strategické řízení NUDZ, včetně získání podrobností o úrovni a postavení vědecké a další odborné práce NUDZ v mezinárodním kontextu. Cílem vnitřního hodnocení je současně umožnit nezávislou zpětnou vazbu jednotlivým pracovištím o kvalitě jejich práce až na úroveň jednotlivých pracovních skupin.
- (2) Cílem hodnocení je prostřednictvím národního a mezinárodního srovnání získat správné a ověřitelné informace o výstupech a výsledcích NUDZ a na jejich základě stanovit doporučení pro jejich další rozvoj.
- (3) Účelem hodnocení je přispět k zabezpečení kvality výsledků vytvářených v NUDZ a zajistit srovnatelnost výsledků s dalšími evropskými výzkumnými organizacemi a přispět k jejich dalšímu zlepšování.
- (4) Hodnocení dle Metodiky 17+ nehodnotí pouze výstupy výzkumných organizací, ale i dopady jejich činnosti a výhled rozvoje do budoucna. Zohledňuje rozdílná poslání jednotlivých typů výzkumných organizací, bere zřetel na oborová specifika a výrazněji zahrnuje do procesu hodnocení informované a nezávislé peer-review a národní i mezinárodní kontext. Do hodnocení dle Metodiky 17+ vstupují výsledky obsažené v Rejstříku informací o výsledcích (RIV). Dále tedy probíhá každoroční odvod výsledků do databáze RIV a nutnost jejich správného zadání.
- (5) Pravidla vnitřního hodnocení VO korespondují s principy provádění hodnocení pracovního výkonu zaměstnanců NUDZ dle Směrnice č.11/2020 „Systém vnitřního hodnocení zaměstnanců NUDZ“.
- (6) Výstupem strategického nastavení vnitřního hodnocení NUDZ bude „Zpráva o výsledcích NUDZ“. Návrh „Zprávy“ bude 1x ročně předložen k projednání a odsouhlasení vedení NUDZ.

4 Cíle strategie vnitřního hodnocení VO

- (1) Cíl hodnocení VO a jejich výsledků je stanoven zákony č. 130/2002 Sb. a 218/2000 Sb. Je jím zejména poskytování institucionální podpory na DKRVO v souladu s platnými předpisy, získávání informací pro řízení systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR jako celku, informací pro plnění úloh poskytovatelů pro dlouhodobé řízení VO jejich managementem.
- (2) V souladu s obecnými cíli Konceptce je cílem této strategie zajistit rozvoj klíčových aktivit a dalších činností vedoucích k nastavení transparentního, vnitřního hodnocení organizace.

Toho NUDZ dosahuje zejména těmito činnostmi:

- Vytvářením jednotné metodiky pro hodnocení, která bude sloužit jako nástroj pro hodnocení zaměstnanců Úseku vědeckého a výzkumného (vědecko-výzkumných i vedoucích vědecko-výzkumných pracovníků);
- Implementací systému pro hodnocení zaměstnanců, který je založený na jednotné metodice pro hodnocení;

- Zajištění ročního hodnocení a evaluace zaměstnanců, v rámci hodnocení bude hodnocena nejen publikační činnost, ale také příprava projektů, popularizace vědy, ediční činnost, pedagogická činnost případně další relevantní činnosti;
- Podporování publikování v prestižních vědeckých odborných recenzovaných periodikách a podpora spolupráce se zahraničními autory;
- Provádění informačních a na výsledcích VaV založených osvětových kampaní;
- Podporování výstupů aplikovaného výzkumu vč. jejich komercializace;
- Podporování ediční činnosti vydáváním periodických i neperiodických publikací;
- Podpora aktivní účasti zaměstnanců na tuzemských i mezinárodních konferencích vědeckého i populárně vědeckého charakteru;
- Organizování konferencí/seminářů pro prezentaci výsledků vědy a výzkumu;
- Podporování prezentace výsledků vědy a výzkumu v rámci oborových i mezioborových výstav a expozic;
- Udržování aktuálních a přehledných informací na webových stránkách NUDZ;
- Zajištění prezentací jednotlivých odborných pracovišť;
- Podporování pedagogických činností a souvisejících aktivit;
- Podporování zapojení NUDZ do již probíhajících či vytvoření nových akreditovaných předmětů či oborů v oblasti neuropsychologie;
- Podporování spolupráce s tuzemskými i zahraničními institucemi;
- Podporování členství v národních i mezinárodních asociacích;
- Podporování členství zaměstnanců v radách, komisích apod.

5 Metodika vnitřního hodnocení VO dle Metodiky 2017+

- (1) Dle této metodiky mohou být hodnoceny ty VO, které jsou zapsány v Rejstříku veřejných výzkumných institucí vedeném na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“), a zároveň budou hodnoceny ty výsledky VO, které budou obsaženy v Rejstříku informací o výsledcích (dále jen „RIV“).
- (2) Poskytovatel hodnotí všechny VO, které:
  - a) jsou uvedeny v informačním systému veřejné správy „Seznam výzkumných organizací“, jehož správcem je MŠMT podle § 33a zákona č. 130/2002 Sb., ke dni vydání výzvy VO k předložení podkladů pro poskytnutí institucionální podpory na DKRVO (dále jen „podklady“) se stanovenými náležitostmi;
  - b) spadají do působnosti daného poskytovatele institucionální podpory v souladu s § 4 odst. 2 písm. a) zákona č. 130/2002 Sb.;
  - c) předloží všechny podklady úplné a ve stanoveném termínu; případně zjištěných nedostatků podkladů jsou hodnoceny ty VO, které nedostatky na výzvu poskytovatele odstraní ve lhůtě 14 kalendářních dnů.
- (3) Dle Metodiky 2017+ je hodnocící cyklus pětiletý. Po plné implementaci metodiky, tedy v roce 2022, poskytovatel nejprve vyhodnotí splnění předchozí dlouhodobé koncepce rozvoje VO v letech 2018 – 2022 a s využitím výsledku tohoto hodnocení návazně hodnotí DKRVO na dalších pět let. Výsledky vstupního a závěrečného hodnocení poskytovatel zveřejní.
- (4) Postup hodnocení byl zvolen v souladu s dokumenty uvedenými v čl. 1 Úvodní ustanovení. Pro hodnocení NUDZ jako VO a jejich výzkumných programů (VP) bude aplikována základní metodologická koncepce založená na Společném rámci pro posuzování kvality VO dle Metodiky 2017+ v pěti základních hodnocících modulech:

- M1 – Kvalita vybraných výsledků,
  - M2 – Výkonnost výzkumu,
  - M3 – Společenská relevance,
  - M4 – Viabilita/Životaschopnost,
  - M5 – Strategie a koncepce.
- (5) Tyto moduly jsou pro všechny typy (segmenty) výzkumných organizací společné, relativní významnost jednotlivých modulů se však bude lišit podle postavení a mise výzkumné organizace.
- (6) V Modulech 1 a 2 probíhá hodnocení na centrální úrovni (RVVI), zatímco v Modulech 3 až 5 na úrovni poskytovatelů, tj. MZ ČR v případě NUDZ.
- (7) Hodnocení dle Metodiky 17+ kombinuje tři základní nástroje:
- bibliometrická analýza;
  - peer-review (posouzení hodnotiteli formou vzdálených recenzí a odborným panelem);
  - on-site visit (návštěva Mezinárodního evaluačního panelu na místě).
- (8) Periodicita hodnocení:
- V kompletní podobě (tj. hodnocení ve všech modulech) se bude hodnocení dle Metodiky 17+ opakovat vždy po 5 letech. První kompletní hodnocení proběhne v roce 2020;
  - V mezidobí bude probíhat každoroční monitoring RVVI (Moduly 1 a 2).
- (9) Výstupem kompletního hodnocení ve všech modulech 1x za 5 let bude škálování výzkumných organizací na stupnici A-D dle jejich kvality.

6 Podrobný popis hodnocení dle modulů 1 - 5

MODUL 1 – Kvalita vybraných výsledků

Cílem tohoto modulu je motivace VO ke kvalitnímu výzkumu v mezinárodním srovnání. Dalším cílem je motivace k výzkumu s vysokým potenciálem pro aplikování výsledků v praxi. Principem hodnocení je posouzení vybraných výsledků odborným panelem z hlediska jejich kvality, originality a významnosti ve srovnání s mezinárodní úrovní. Hodnotí se omezený počet vybraných výsledků, jež jsou posouzeny ve dvou odlišných kategoriích:

- přínos k poznání v daných oborech – zejména pro výsledky základního výzkumu;
- společenská relevance, resp. význam pro společnost a případně jeho dopady (ekonomický či jinak popsitelný přínos společnosti) – zejména pro aplikovaný výzkum.

Do hodnocení mohou být zařazeny pouze výsledky VO uvedené v RIV. Výběr výsledků pro hodnocení provedou jednotlivé VO. Vybrané výsledky přihlašují VO do kterékoliv ze dvou výše uvedených kategorií na základě svého uvážení, přičemž daný výsledek mohou za danou instituci přihlásit do hodnocení pouze jednou a pouze do jedné kategorie (jeden výsledek nelze přihlásit do obou kategorií). Současně uvedou obor a podobor výsledku podle třídění OECD (Frascati Manual) a klíčová slova; pro účely posouzení výsledků aplikovaného výzkumu případně další upřesňující příznaky (například CZ-NACE, prioritní oblasti/podoblasti Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací apod.). Do hodnocení v daném roce budou zařazeny výsledky a výstupy uplatněné za období pěti let předcházejících roku.

Počet předkládaných výsledků se odvíjí od velikosti organizace. Jako kritérium „velikosti“ je využit poskytnutý objem institucionální podpory typu DKRVO v minulém období. Zároveň je dán tzv.

„minimální počet předkládaných výsledků“, aby byl pro hodnocení instituce zajištěn alespoň takový počet výsledků, který poskytne rámcový vzhled do kvality její produkce v posledních pěti letech (interval je dán mj. platným zákonem). Počet předkládaných výsledků je založen na následujících principech:

- Minimální počet 10 předkládaných výsledků za jednu VO je vybírán z výsledků uplatněných v uplynulých 5 letech. Doporučuje se předat výsledky v proporcích odpovídajících vnitřní struktuře VO s ohledem na výzkumné funkční celky. Ty VO, které dosáhly méně výsledků než je stanovený minimální počet, nejsou z hodnocení vyloučeny, pokud tuto skutečnost vysvětlí.
- Pokud je VO v roce, za který se předávají výsledky do hodnocení, příjemcem institucionální podpory na DKRVO vyšší než 10 mil. Kč, dodává navíc 1 výsledek na každých dalších (započatých) 10 mil. Kč podpory s povinností předat výsledky v proporcích odpovídajících vnitřní struktuře VO (s ohledem na výzkumné funkční celky).
- Pro hodnocení pomocí vzdálených recenzí vybírá výsledky sama VO, která zodpovídá za to, jaké výsledky pro hodnocení zpřístupní. Pojem výzkumné funkční celky se týká typicky segmentů VŠ a AV ČR. Výzkumnými funkčními celky mohou být výzkumné ústavy, organizační jednotky typu fakulta, nebo skupiny fakult či ústavů. V NUDZ jsou za výzkumné funkční celky považovány jednotlivé výzkumné programy (díle je „VP“). VO uvádí k vybraným výsledkům poměrné zastoupení jednotlivých výzkumných funkčních celků na objemu vybraných výsledků a podává zdůvodnění tohoto poměru s ohledem na organizační členění VO, např. ve vazbě na vnitřní přerozdělování DKRVO.

(10) MODUL 2 – Výkonnost výzkumu

Celková výkonnost výzkumu je vícerozměrná kategorie a zahrnuje produktivitu, kvalitu a konkurenceschopnost v oblasti výzkumu a vývoje. Všechny tyto faktory jsou nezbytné pro správné fungování VO, ať už se jedná o vědecké výzkumné organizace, nebo praxi bližší výzkumné organizace, které se zabývají převážně aplikovaným výzkumem a vývojem.

Sledovanými indikátory budou:

- Bibliometrické údaje, které budou zabírat kompletní produkci výsledků VO v jednotlivých oborech za hodnocené období. Zdrojem budou mezinárodní databáze v těch oborech, kde je převážná část výsledků publikována v mezinárodních časopisech.
- V oborech, kde výstupem jsou zejména knihy a časopisecké výstupy nepodchycené v mezinárodních databázích, stejně jako pro výsledky aplikovaného výzkumu a vývoje, bude hlavním zdrojem Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen „IS VaVal“).
- V řadě oborů je třeba posuzovat práce s mnoha spoluautory. Tento problém nebude řešen mechanicky určením matematického podílu jednotlivých autorů (VO) na výsledku.
- Objemy a struktura získaných prostředků na VaVal.
- Počty a skladba pracovníků.
- Zpracování dalších kvantitativních analýz běžnými statistickými postupy deskriptivní statistiky.
- Kvantitativní ukazatele a analýzy pro oblast aplikovaného výzkumu.

(11) MODUL 3 – Společenská relevance

Modul 3 je důležitý zejména pro VO, které provádějí aplikovaný VaVal a přímo slouží uživatelům, jako jsou průmyslová odvětví, veřejný sektor nebo jiné VO. V rámci tohoto modulu bude hodnocena míra pozitivních dopadů VaVal a jejich výsledků na společnost a občany. Společenská relevance bude vztahena k výsledkům aplikovaného výzkumu, které mají bezprostřední význam pro oblast ekonomiky, státní a veřejnou správu i pro oblast kulturní politiky. V rámci tohoto modulu budou také posuzovány

výsledky základního výzkumu, které ovlivňují jednotlivce a společnost nepřímo (nepřímý dopad). Zde je třeba zohlednit zejména relevanci a aktuální potřebu výzkumného zaměření, navrhované a použité metody a společenský význam prováděného výzkumu jako celku.

Tento modul je založen na posouzení parametrů, které sledují zejména:

- přenos výsledků do praxe;
- spolupráci s aplikační sférou;
- aktivity pro přenos znalostí a technologií na neakademické subjekty;
- dopad na kvalitu života společnosti a občana;
- ekonomický přínos,
- přínos v sociální oblasti,
- přínos pro formování národní a kulturní identity.

Další parametry zahrnují zapojení studentů do výzkumné činnosti:

- výběrové přednášky/semináře související s výzkumem dané VO;
- praxe studentů;
- kvalita výchovy a uplatňování doktorandů;
- mezinárodní i domácí prestižní ocenění vědeckého přínosu;
- mobilita výzkumných pracovníků mezi VO a sektorem průmyslu a služeb, resp. uživateli výsledků výzkumu;
- význam VO z hlediska vývoje regionu; popularizace a ohlasy.

Dopracování způsobu hodnocení aplikovaného výzkumu bude pokračovat na úrovni kompletního hodnocení pro úroveň poskytovatele/zřizovatele, kteří dopracují vlastní metodiky hodnocení v souladu s M17+ a předmětnou přílohou tak, jak je v ní uvedeno. Zde je prostor pro zahrnutí řady dalších kritérií v rámci modulů (zejména Modul 3) používaných při kompletních hodnoceních v pětiletých cyklech, jejichž dopad na škálování VO je klíčový.

(12) MODUL 4 – Viabilita/Životaschopnost

V Modulu 4 bude posuzována kvalita řízení a vnitřních procesů VO v těchto oblastech:

- Výzkumné prostředí – organizační schéma, kvalita řízení výzkumu, personální politika, struktura a rozvoj lidských zdrojů, vybavenost a organizace infrastruktury pro výzkum.
- Mezinárodní a národní spolupráce – členství v globální a národní výzkumné komunitě, komunitní aktivity.
- Financování z externích zdrojů – mezinárodní a národní kooperace a prezentace výzkumu a spolupráce, stáže studentů a mladých vědeckých pracovníků v zahraničí, prestiž výzkumu, účast na činnostech odborné obce, úspěšnost v získávání projektů, resp. spolufinancování (financování z třetích stran). Úspěšně dokončené grantové projekty včetně závěrečného ohodnocení s možností dožádání posudků. Postavení VO podle mezinárodních ukazatelů a statistik.

Základní struktura nákladů a výnosů v jednotlivých letech hodnoceného období – všechny grantové a programové projekty podporované z veřejných prostředků z národních zdrojů, zdrojů EU a jiných zahraničních zdrojů v hodnoceném období, jichž je pracoviště příjemcem nebo dalším příjemcem, resp. spolupříjemcem, smluvní výzkum, kolaborativní výzkum a transfer technologií, externí financování (účelové a smluvní), příjmy z licencí, spin-off, výnosy z prodeje patentů a licenčních smluv.

Nástroje hodnocení:

- statistické údaje a ukazatele na národní a mezinárodní úrovni,

- soupis všech grantových a programových projektů podporovaných z veřejných prostředků z národních zdrojů, zdrojů EU a zahraničních zdrojů v hodnoceném období, jichž je pracoviště příjemcem nebo spolupříjemcem,
- sebeevaluační zprávy, výroční zprávy a další podobné dokumenty specifikované pro daný segment,
- mezinárodní ocenění udělená hodnocené VO,
- návštěvy panelů na místě (nástroj 3) zejména v segmentu VŠ a AV ČR.

(13) MODUL 5 – Strategie a koncepce

Kvalitní formulace výzkumné strategie VO stanoví základ pro budoucí vývoj a její kvalita je kritickým faktorem pro odborné panely. Významnost tohoto kritéria se týká všech VO. Strategie a koncepce zahrnuje sledování parametrů v těchto oblastech: přiměřenost a kvalita výzkumné strategie, mise organizace (účel, strategické směřování), koncepce (kroky, jak byla mise naplňována), plnění koncepce, vize pro další období, vazba na plnění koncepce poskytovatele/zřizovatele, případná vazba na plnění vyšších strategických cílů a opatření vyplývajících z platných dokumentů na národní a nadnárodní úrovni.

Nástroje hodnocení:

- naplňování koncepcí,
- přiměřenost a realizovatelnost výzkumné strategie,
- sebeevaluační zpráva (pro segment VŠ a AVČR), resp. zpráva o plnění dlouhodobé koncepce rozvoje VO (pro segment rezortních VO),
- průběžná kontrola, např. střednědobé hodnocení.

7 Seznam zkratek

AV ČR	Akademie věd České republiky
DKRVO	dlouhodobý koncepční růst výzkumných organizací
EU	Evropská unie
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZ ČR	Ministerstvo zdravotnictví České republiky
NUDZ	Národní ústav duševního zdraví
VaVal	systém výzkumu, vývoje a inovací
VO	výzkumná organizace
VP	výzkumný program
VŠ	vysoká škola

V Klecanech dne

Schválil:

Prof. MUDr. Cyril Höschl, DrSc. FRCPsych.
Ředitel NUDZ